

Nr. 175/19.10.2020

Asociația Magistratilor din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor, înființată în anul 1993 - pentru a continua tradițiile și scopurile Asociației Magistratilor și Avocaților (AMA), creată în 1933 și a cărei activitate a încetat în timpul regimului comunist -, AMR fiind declarată ca asociație „de utilitate publică” prin Hotărârea Guvernului nr. 530/21 mai 2008 - cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, e-mail amr@asociația-magistratilor.ro, reprezentată legal de judecător dr. Andreea Ciucă, în calitate de președinte interimar,

Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), membră a MEDEL - Magistrats européens pour la démocratie et les libertés, cu sediul în cu sediul în Oradea, Parcul Traian nr.10, județul Bihor, e-mail office@unjr.ro, reprezentată prin judecător Dana Gîrbovan, în calitate de președinte,

Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO), organizație neguvernamentală, apolitică și profesională a judecătorilor, cu sediul în municipiul Oradea, str. Bradului, nr.1, e-mail contact@ajado.ro, reprezentată legal de judecător Florica Roman, în calitate de președinte,

Asociația Procurorilor din România (APR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a procurorilor, cu sediul în municipiul București, Bd. Libertății nr. 12-14, e-mail apr@mpublic.ro, reprezentată legală de procuror Elena Iordache, în calitate de președinte,

transmit următoarea

SCRISOARE DESCHISĂ
privind oferta de asigurare de răspundere civilă profesională
pentru judecători și procurori

Dragi colegi,

În primul rând, **Asociația Magistratilor din România (AMR), Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR), Asociația Judecătorilor pentru Apărarea Drepturilor Omului (AJADO) și Asociația Procurorilor din România (APR)** reamintesc faptul că au avut în vedere, în mod constant, în acțiunile și luările de poziție publică, în dialogul cu celelalte puteri ale statului și în propunerile/observațiile pe care le-au făcut cu privire la modificările Legilor justiției, **respectarea independenței justiției, ca pilon al statului de drept.**

Potrivit art. 96 alin. (11) din Legea 303/2004 „*Consiliul Superior al Magistraturii va stabili, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, condiții, termene și proceduri pentru asigurarea profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor. Asigurarea va fi acoperită integral de către judecător sau procuror, iar lipsa acesteia nu poate să întârzie, să diminueze sau să înlăture răspunderea civilă a judecătorului sau procurorului pentru eroarea judiciară cauzată de exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.*”

Pe parcursul dezbaterilor anterioare adoptării legii în forma actuală, *organizațiile noastre profesionale au subliniat următoarele:*

◆ reconfigurarea” răspunderii materiale a magistratilor prin instituirea unuia dintre cele mai aspre regimuri europene de răspundere, nu se justifică, cu atât mai mult cu cât regula în legislațiile europene nu este obligativitatea exercitării acțiunii în regres a statului împotriva magistratului (așa cum propunea ministrul justiției), ci o asemenea acțiune este facultativă și depinde de o serie de circumstanțe ale cazului concret;

◆ invocarea numărului și quantumului despăgubirilor acordate ca urmare a condamnărilor statului român la CEDO nu reprezintă, în realitate, o cauză justificată pentru agravarea răspunderii

patrimoniale a magistratului, de cele mai multe ori, eroarea judiciară nefiind rezultatul unei singure acțiuni/omisiuni, ci reprezentând efectul unui cumul de factori care implică și obligațiile celorlalte puteri în stat, legislativă și executivă;

- ◆ stabilirea existenței relei-credințe sau a gravei neglijențe a judecătorului sau procurorului în exercitarea activității constituie o condiție indispensabilă pentru inițierea acțiunii în regres, prin raportare la art. 52 alin. 3 din Constituție, iar aceasta se poate face, potrivit dispozițiilor legale, numai în

cadrul reglementat pentru cercetarea disciplinară (Cap. IV, Secțiunea a 3-a din Legea nr. 317/2004);

- ◆ modificarea răspunderii materiale nu se justifică în raport de faptul că magistraților nu le sunt create condiții optime de desfășurare a activității, atât din punct de vedere logistic (sedii, birouri, echipamente IT performante care să asigure accesul efectiv la legislație și jurisprudență), cât și din perspectiva gradului de încărcătură;

- ◆ noțiunea de „eroare judiciară” este definită într-o manieră extrem de largă și de lipsită de claritate. Întrucât nu există condiționări suplimentare și nici determinări de orice natură înseamnă că modalitatea de rezolvare a oricărei cereri în cadrul procedurii judiciare poate constitui eroare judiciară. De asemenea, eroare judiciară poate fi orice omisiune care determină o desfășurare apreciată ca greșită a unei proceduri judiciare iar potrivit acestei reglementări noțiunea de „practică neunitară”, existentă în orice sistem de drept, și apreciată inclusiv de jurisprudența CEDO ca fiind inerentă, în limite rezonabile oricărui sistem de drept, fiind chiar o garanție a dinamismului acestuia, devine izvor al răspunderii materiale, deoarece o aplicare a legii ce apare ca fiind cea corectă în opinia unui magistrat poate apărea ca greșită în opinia altui magistrat, constituind eroare judiciară.

Prin Decizia nr. 45/2018, *Curtea Constituțională a confirmat o serie dintre argumentele pe care le-am susținut, atât în fața organului legislativ, cât și prin memoriul amicus curiae*, fiind admisă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 alin. (1), (3), (5), și (8) teza I din Legea nr. 303/2004. Ca urmare, organul legislativ a votat o altă formă a dispozițiilor art. 96, la data de 26 martie 2018, cu referire la care am făcut o observații punctuale, trimise Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului. Prin Decizia nr. 252/2018, Curtea Constituțională a admis, din nou, excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 96 alin. (3), (4) din Legea nr. 303/2004, și a respins excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile din art. 96 alin. (7), alin. (8) teza întâi și alin. (11) teza întâi.

Ca urmare a dezbaterilor parlamentare și a deciziilor Curții Constituționale, *art. 96 din Legea nr. 303/2004 are forma anterior citată, asigurarea noastră profesională fiind obligatorie.*

În al doilea rând, având în vedere textul în vigoare al art. 96 din Legea nr. 303/2004, organizațiile noastre profesionale nu pot susține nerespectarea acestuia (chiar dacă, față de argumentele anterior redactate succint, există aspecte ce trebuie eliminate/corectate), după cum nu pot susține nici ideea potrivit căreia magistrații ar trebui să rămână în afara oricărei răspunderi.

În consecință, având în vedere faptul că, **prin Hotărârea nr. 114/2019, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii** a aprobat Normele privind asigurarea de răspundere civilă profesională obligatorie a judecătorilor și procurorilor, **ne-am implicat, în limita posibilităților îngăduite de statutul profesiei, în crearea unui produs care să răspundă cerințelor legale și regulamentare**, cu atât mai mult cu cât, potrivit art. 96 alin. 11 din Legea nr. 303/2004, *lipsa asigurării profesionale obligatorii nu poate să întârzie, să diminueze sau să înlăture răspunderea civilă a judecătorului sau procurorului* pentru eroarea judiciară cauzată de exercitarea funcției cu rea-credință sau gravă neglijență.

Menționăm că produsul pe care vi-l transmitem este primul și singurul de pe piață, în prezent, și că, anterior lansării acestuia ne-am străduit, în dialogul repetat cu ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA – Centrala și ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA – Sucursala Târgu-Mureș să aducem modificări punctuale care să răspundă specificului activității și statutului magistratului, transformând acest produs, prin condițiile sale generale, într-unul

care să poată satisface cerințele specifice decurgând din prevederile legale și regulamentare în materia răspunderii materiale a judecătorilor și procurorilor.

Am insistat asupra unor aspecte în lipsa cărora oferta asigurătorului ar fi fost parțial lipsită de efectele așteptate și necesare.

Cu titlu de exemplu, ne referim succint la următoarele aspecte:

- ❖ perioada de retroactivitate a fost majorată la 36 de luni;
- ❖ perioada de retroactivitate se menține, fără costuri suplimentare, în cazul înnoirii poliței la ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA (la fiecare reînnoire perioada de retroactivitate extinzându-se automat cu 1 an, iar prima de asigurare menținându-se);

- ❖ unele noțiuni au fost clarificate, detaliate, reformulate sau menționate („reînnoire continuă”; „exercitarea atribuțiilor funcției de magistrat”; „încetare temporară sau definitivă a exercitării atribuțiilor de magistrat”; prevederea expresă a acoperirii, în perioada de retroactivitate, a prejudiciilor rezultate în urma producerii evenimentului asigurat; prima „citație legal emisă” într-un proces declanșat prin acțiunea în regres formulată de Statul Român, prin Ministerul Finanțelor Publice – în loc de „prima citație”; restituirea primelor de asigurare plătite, aferente perioadei contractuale rămase, în cazul rezilierii contractului pentru neîndeplinirea unor obligații ale asiguratului; în privința obligației asiguratului de a-și organiza o bună apărare în procesul având ca obiect acțiune în regres, s-au formulat următoarele observații: nu trebuie să rezulte că este necesar ca asiguratul să țină seama de recomandările asigurătorului în privința angajării apărătorului, adică inclusiv în privința apărătorului pe care îl alege; în privința „necesității” angajării unui apărător, lucrurile sunt, de asemenea, discutabile, în condițiile în care judecătorul sau procurorul se poate apăra singur și are legal acest drept - doar în situația în care asiguratorul observă că nu se formulează apărări de către magistrat, în acțiunea în regres, punându-se problema de a ține seama și de recomandările asiguratorului, în privința necesității angajării unui apărător, dar ipoteza trebuie expres și limitativ prevăzută - de ce fel de alte „recomandări” ar trebui să țină seama magistratul în organizarea apărării (?), neputând fi menținute texte cu caracter general care declanșează riscul pentru magistrat de a nu se acoperi prejudiciul);

- ❖ a fost clarificată procedura comunicărilor contractuale între asigurat și asigurător;

- ❖ **formarea unui singur grup comun de magistrați, judecători și procurori, la nivel național**, gestionat informatic de ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA – Sucursala Târgu-Mureș, cât mai mulți dintre judecători și procurori putând beneficia, astfel, de **discounturi preferențiale, de până la 15%**; grupul va fi constituit din toți magistrații din țară care vor încheia asigurare de răspundere civilă profesională cu ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA, individual sau prin instanțe/parchete (a se vedea posibilitățile date de HCSM nr. 114/2019), iar pe măsură ce vor fi încheiate noi asigurări, colegii noștri vor fi introduși în același grup, pentru a beneficia de aceleași discounturi; *dacă numărul total al magistraților ce vor forma grupul va fi de peste 50, vom insista asupra unor discounturi mai mari;*

- ❖ acordarea de **discounturi membrilor grupului, judecători și procurori, de până la 30%**, pentru alte categorii de asigurări de răspundere civilă, încheiate cu ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA;

- ❖ posibilitatea achitării primei de asigurare integral, în 2 sau în 4 rate anual.

Asiguratorul ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA – Centrala ne-a comunicat că, anterior lansării produsului, a parcurs procedura privind depunerea, în termen legal, la Autoritatea de Supraveghere Financiară, a fișei produsului și a documentației care a stat la baza aprobării acestuia.

Pentru informații suplimentare și pentru trimiterea listelor magistraților care doresc să încheie contractul de asigurare de răspundere civilă profesională, persoana de contract este:

MIRCEA MACAVEI – ALLIANZ ȚIRIAC ASIGURĂRI SA – Sucursala Târgu-Mureș

mircea_macavei@yahoo.com

mobil: 0740200686

Anexăm actele comunicate de asigurător:

- condițiile generale,
- tarifele de prime,
- cerere-chestionar,
- macheta poliței de asigurare,
- informații esențiale cu privire la produs,
- oferta individuală de asigurare,
- oferta de asigurare de grup.

AMR, UNJR, AJADO, APR,
prin jud.dr.Andreea Ciucă prin jud.Dana Gîrbovan prin jud.Florica Roman prin proc.Elena Iordache

